

25. новембар 2021. године

Ваша екселенцијо,

У својству Известноца за праћење Закључних запажања Комитета за елиминисање дискриминације жена имам част да се осврнем на анализу Четвртог периодичног извештаја Републике Србије о примени Конвенције о елиминисању свих облика дискриминације жена (CEDAW), представљеног на 72. седници, одржаној у фебруару 2019. године. На крају ове седнице, Закључна запажања Комитета (CEDAW/C/SRB/CO/4) прослеђена су Вашој Сталној мисији. У ставу 52. о праћењу закључних запажања, Комитет је тражио од Републике Србије да, у року од две године, достави писану информацију о корацима који су предузети за имплементацију препорука садржаних у ставовима 12. (а), 26. (а), 44. и 48. (г) Закључних запажања.

Комитет поздравља Извештај који је правовремено достављен Комитету у априлу 2021. (CEDAW/C/SRB/FCO/4) у складу са CEDAW процедуром праћења. Комитет је, на својој 80. седници, одржаној у октобру 2021. године, размотрио овај Извештај о и усвојио следеће оцене:

- У вези са препоруком датом у ставу 12. (а) закључних запажања, позивајући државу да „усвоји нови нацрт закона о забрани дискриминације без даљег одлагања“:

Комитет са захвалношћу прима на знање информацију државе о корацима предузетим за спровођење консултација између различитих заинтересованих страна, укључујући представнике надлежних органа, организација цивилног друштва и академске заједнице, у процесу израде и развоја нових измена и допуна Закона о забрани дискриминације. Комитет поздравља усвајање измена и допуна Закона о забрани дискриминације од стране Народне скупштине у мају 2021. године, које су ступиле на снагу у јуну 2021. године. Одбор са уважавањем констатује да се новим изменама и допунама дефинише и забрањује директна и индиректна дискриминација, сексуално узнемиравање и подстицање на дискриминацију. Стога, Комитет сматра да је држава доставила доказе о потпуној имплементацији свих активности које је Комитет препоручио. **Комитет сматра да је препорука спроведена.**

Комитет сматра да су информације које је држава обезбедила детаљне и опсежне и да се директно односе на препоруку. Стога сматра да је **квалитет пружених информација задовољавајући.**

- У вези са препоруком датом у ставу 26. (а) закључних запажања, позивајући државу да „укине члан 16. Закона о јавном реду и миру и осигура да жене које се баве проституцијом не буду криминализоване, укључујући Закон о јавном реду и миру, и обезбеди излазне програме и алтернативне могућности за стварање прихода за жене које желе да напусте проституцију“

Комитет жали што држава није предузела никакве кораке да укине члан 16. Закона о јавном реду и миру и што се жене које се баве проституцијом и даље кривично гоне и санкционишу. Комитет изражава дубоку забринутост што је у 2019. години регистровано 288 извршилаца прекршаја из члана 16. овог закона, од којих је било 206 жена, док је у 2020. години регистровано укупно 312 извршилаца прекршаја, од којих је било 214 жена, према статистици полиције. Комитет изражава жаљење због недостатка информација о мерама које је држава предузела за обезбеђивање излазних програма и алтернативних могућности за остваривање прихода за жене које желе да напусте проституцију. Стога Комитет сматра да држава није предузела никакве активности да спроведе добијену препоруку. Сматра да **препорукa није спроведена.**

Комитет напомиње да је информација коју је држава дала нејасна и непотпуна, те да не испуњава препоруку. Стога сматра да је **квалитет пружене информације незадовољавајући.**

Комитет препоручује да, у вези са ставом 26. (а) Закључних запажања, држава у свом следећем периодичном извештају достави информације о даљим активностима које су предузете у погледу следећег:

Укидања, без одлагања, члана 16. Закона о јавном реду и миру како би се жене које се баве проституцијом декриминализовале и осигурало да се жене које се баве проституцијом не криминализују законима, укључујући Закон о јавном реду и миру, и обезбедили излазни програми и алтернативне могућности за остваривање прихода женама које желе да напусте проституцију.

- У вези са препоруком из става 44. закључних запажања, којим се држава позива да „снажно настави са напорима за елиминисање вишеструких и међусобно укрштајућих облика дискриминације које доживљавају жене које припадају групама у неповољном положају и да обезбеди њихово економско оснаживање“, истовремено охрабрујући државу да: „спроведе свеобухватно истраживање како би се проценила ситуација и посебне потребе и тежње жена које припадају угроженим групама, као што су Ромкиње, старије жене, сиромашне жене, жене са инвалидитетом, избеглице и интерно расељене жене и жене на челу домаћинства, ради информисања свог законодавства и својих политика“:

Комитет поздравља информацију државе потписнице о усвајању стратегије за унапређење положаја особа са инвалидитетом (2020—2024), која укључује фокус на положај жена и девојчица са инвалидитетом и њихово учешће у свим сферама живота и заштити их од родно заснованог насиља. Комитет такође констатује информацију о имплементацији иницијативе за запошљавање жена на селу, као и успостављању платформе за извештавање о реализованој подршци пољопривреди и руралном развоју у 2020. години како би се обезбедило праћење учешћа жена у реализованој програмској подршци пољопривреди и руралном развоју. Комитет прима на знање информацију о спровођењу истраживања

вишеструких индикатора положаја жена и деце и истраживања вишеструких индикатора положаја жена и деце у ромским насељима у 2019. години, али изражава жаљење због изостанка резултата. Међутим, Комитет је и даље забринут због извештаја о распрострањености вишеструких и међусобно укрштајућих облика дискриминације које доживљавају жене које припадају групама у неповољном положају, посебно током карантина и пандемије болести КОВИД 19. Комитет изражава жаљење јер и поред непостојања свеобухватних истраживања за процену ситуације и потреба жена које припадају угроженим групама, извештаји показују да се жене и девојчице у руралним подручјима, старије жене, Ромкиње, жене и девојчице са инвалидитетом и жене и девојчице мигранткиње суочавају са препрекама у приступу основним услугама и економском оснаживању.

Комитет напомиње да су информације које је обезбедила дата држава детаљне и опсежне, али да не одговарају у потпуности на препоруку, те стога сматра да је **квалитет пружених информација делимично задовољавајући**.

Комитет препоручује да, у вези са ставом 44. закључних запажања, да држава у свом следећем периодичном извештају достави информације о даљим радњама које су предузете у погледу:

Усвајања мера за оснаживање својих напора ка сузбијању вишеструких и међусобно укрштајућих облика дискриминације са којима се суочавају жене које припадају групама у неповољном положају и обезбеђивање њиховог економског оснаживања и спровођење свеобухватног истраживања како би се проценила ситуација и посебне потребе и тежње жена које припадају угроженим групама, као што су Ромкиње, старије жене, сиромашне жене, жене са инвалидитетом, избеглице и интерно расељене жене и жене на челу домаћинства, ради информисања свог законодавства и својих политика.

- У вези са препоруком из става 48. (г) закључних запажања, позивајући државу чланицу да „елиминише дискриминацију жена у погледу имовине и наследства, изједначи бракове и ванбрачна партнерства у погледу имовинских и наследних права, уведе право на заједничко власништво и успостави систем заједничке регистрације имовине“:

Комитет прима на знање информацију државе о изменама и допунама Закона о процедури регистрације у катастру непокретности и комуналних предузећа како би се осигурало право на заједничко власништво у браку. Међутим, Комитет жали због недостатка информација о предузетим мерама за остваривање овог права, као и због недостатка информација о корацима предузетим за елиминисање дискриминације над женама у вези са имовином и наследством и изједначавање бракова и ванбрачних партнерстава у погледу имовинских и наследних права. Комитет сматра да је држава предузела одређене кораке ка спровођењу

препоруке, али да треба да предузме даље активности како би спровела све мере које је Комитет препоручио. **Комитет сматра да је препорука делимично спроведена.**

Комитет напомиње да су информације које је дала држава опсежне, али она не успева да у потпуности поступи по датој препоруци. Стога сматра да је **квалитет пружених информација делимично задовољавајући.**

Комитет препоручује да, у вези са ставом 48. (г) закључних запажања, држава у свом следећем периодичном извештају достави информације о даљим радњама које су предузете у погледу:

Усвајања законских и политичких мера за елиминисање дискриминације над женама у вези са имовином и наследством, изједначавања бракова и ванбрачних партнерства у погледу имовинских и наследних права, остваривања права на заједничку својину и успостављања система заједничке регистрације имовине.

Ваша Екселенцијо, молим Вас да примите изразе мог најдубљег поштовања.

С поштовањем,

(потпис нечитак)

Луиза Шалал

(Louiza Chalal)

Известилац о праћењу

Комитет за елиминисање дискриминације над женама